

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

lipiec-wrzesień 2017

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 74

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Oskar Krzesicki
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg/>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 74, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 19 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	6
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	7
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	7
	4) Wielkość wypracowanego zysku	8
	5) Jakość portfela należności	8
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	9
	7) Wielkość zatrudnienia	9
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	10
	9) Inwestycje kapitałowe	10
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	11
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	11
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	11
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	12
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	12
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	12
	16) Poziom inflacji	13
	17) Realna podaż pieniądza	13
III.	SUMMARY.....	14

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W II kwartale 2017 r. wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) wzrosła, osiągając poziom +17,5 punktu. Wynik ten jest o 6,4 pkt wyższy od wskazania z poprzedniego kwartału i o 20,1 pkt od oczekiwań wyrażonych przez banki w poprzednim badaniu. Na wzrost wartości wskaźnika silnie wpłynęło polepszenie się wyniku z działalności bankowej oraz wzrost wypracowanego zysku. Mniejszy był wpływ salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia. Spodziewane jest nieznaczne pogorszenie się sytuacji w bankowości w kolejnym okresie, a wartość salda przewidywań wynosi +5,9 pkt.

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej (netto) wzrosła do +36,8 pkt, podczas gdy w I kwartale 2017 r. wynosiła +30,0 pkt. Obecny wynik okazał się również wyższy od prognozowanego przed trzema miesiącami (o 25,7 pkt). Przewidywany jest wzrost wyniku z działalności bankowej w następnym kwartale; wartość salda prognostycznego wynosi +17,6 pkt.

3. Polepszają się warunki prowadzenia działalności bankowej. W odróżnieniu od poprzedniego kwartału wartość salda była dodatnia; wyniosła +5,3 pkt. Bieżąca ocena jest również lepsza od przewidywań sprzed kwartału (o 21,9 pkt). Spodziewane jest jednak pogorszenie się warunków prowadzenia działalności bankowej w nadchodzącym kwartale; wartość salda prognostycznego jest równa -5,9 pkt.

4. Rosną zyski banków. Wartość salda wzrosła o 1,1 pkt do wysokości +21,1 pkt (o 26,6 pkt powyżej oczekiwań z poprzedniego kwartału). Zdaniem ankietowanych, w kolejnym kwartale zyski zmniejszą się; wartość salda prognostycznego wynosi +5,9 pkt.

5. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o jakość portfela obniżyła się o 35,8 pkt do poziomu -15,8 pkt. Liczba banków, których jakość portfela się pogarsza, jest wyższa niż tych, których się polepsza. Obecna wartość salda jest niższa niż przewidywana kwartał temu. Banki spodziewają się dalszego pogorszenia się jakości portfela w najbliższym okresie (wartość salda przewidywań wynosi -11,8 pkt).

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi zmniejszyło się. Wartość salda wynosi +21,1 pkt (w poprzednim kwartale +25,0 pkt). Ponad połowa banków (79%) wskazuje na stabilizację w tym obszarze. Spodziewany jest wzrost zainteresowania usługami bankowymi w III kwartale 2017 r. (wartość salda przewidywań wynosi +23,5 pkt).

7. W II kwartale 2017 r. banki po raz kolejny zadeklarowały zamiar zmniejszenia zatrudnienia – wartość salda jest ujemna (-5,3 pkt). Jest jednak o 5,8 pkt wyższa od wartości zanotowanej w poprzednim kwartale. Jest również wyższa, o 8,1 pkt, od przewidywanej przed trzema miesiącami. Banki planują dalsze cięcia w zatrudnieniu, a wartość salda prognostycznego wynosi -5,9 pkt.

8. Nie zmieniły się znacząco przeciętne odczucia dotyczące dolegliwości barier w sektorze bankowym. W pierwszej kolejności banki wskazują na obciążenia podatkowe (73,7% z nich, spadek w porównaniu z poprzednim badaniem) oraz bariery prawne (73,7%, wzrost w porównaniu z poprzednim kwartałem). Po raz pierwszy od wielu kwartałów banki wymieniają trudną kondycją finansową klientów jako jedną z głównych barier działalności bankowej (42,1% wskazań). W kolejnym kwartale rozwój banków będzie najprawdopodobniej powstrzymany przez te same czynniki, uzupełnione o trudności z pozyskaniem klientów i niedostateczny popyt na usługi finansowe.

9. Zwiększa się dynamika inwestycji kapitałowych. Wartość salda wzrosła z poziomu +20,0 pkt przed kwartałem do +21,1 pkt. Oznacza to, że banki kontynuują odbudowę swoich pozycji

inwestycyjnych. Prognozy wskazują na wzrost inwestycji kapitałowych również w następnym kwartale (wartość salda przewidywań wynosi 12,5 pkt).

10. Udział banków, które spodziewają się, że wielkość *spreadu* w krótkim okresie będzie się zmniejszać, zmniejszył się z 26,7% do 11,8%, a udział tych, które spodziewają się krótkookresowego jego wzrostu, wzrósł z 33,3% do 35,3%. Przewidywana jest stabilizacja *spreadu* w długiej perspektywie (75% badanych, a po 12,5% prognozuje jego wzrost lub spadek).

11. 44,4% badanych banków nie spodziewa się zmiany kursu złotego w krótkim okresie, zaś 33,3% przewiduje jego aprecjację. Dwukrotnie więcej (66,7%) natomiast spodziewa się aprecjacji złotówki w ciągu następnych 12 miesięcy (a po 16,7% stabilizacji lub deprecjacji).

12. Większość banków (94,4%) spodziewa się utrzymania stóp procentowych na obecnym poziomie w krótkim okresie. Pozostali spodziewają wzrostu. W dłuższej perspektywie (12 miesięcy) możliwy jest wzrost stóp (44,4%). Utrzymanie ich przewiduje 55,6% respondentów.

13. Od IV kwartału 2008 r. większość respondentów badania koniunktury w sektorze bankowym niezmiennie przewidywała utrzymanie się obserwowanej sytuacji gospodarczej w kraju. Podobne opinie widoczne są również w prognozach na III kwartał 2017 r. Odsetek respondentów niespodziewających się zmian sytuacji gospodarczej w krótkiej perspektywie wynosi 73,7%. Pozostałe banki wskazują na pogorszenie się (10,5%) lub poprawę sytuacji gospodarczej (15,8%). Należy się zatem spodziewać utrzymania się ścieżki wzrostu gospodarczego (tj. na podobnym do dotychczasowego poziomie) w najbliższym okresie. Prognozy długookresowe również wskazują na utrzymanie się obecnej sytuacji (94,1% bez zmian i 5,9% poprawa).

14. Po raz pierwszy do dziesięciu kwartałów odsetek banków pozytywnie oceniających sytuację sektora finansowego przewyższa odsetek tych, którzy oceniają ją negatywnie. Odsetek respondentów, którzy nie spodziewają się zmian sytuacji sektora w krótkiej perspektywie, wynosi 73,7% (w poprzednim kwartale 80%). Pozostali ankietowani dostrzegają pozytywne krótkookresowe perspektywy dla branży finansowej (21,1%, w poprzednim kwartale 0,0%), zaś 5,3% sądzi, że sytuacja sektora będzie się pogarszać na tle innych branż. Przewidywania długookresowe są nieco mniej optymistyczne – 83,8% wskazuje na brak zmiany, a 5,6% na pogorszenie się sytuacji. 11,1% respondentów ocenia, że sytuacja sektora finansowego w dłuższej perspektywie poprawi się.

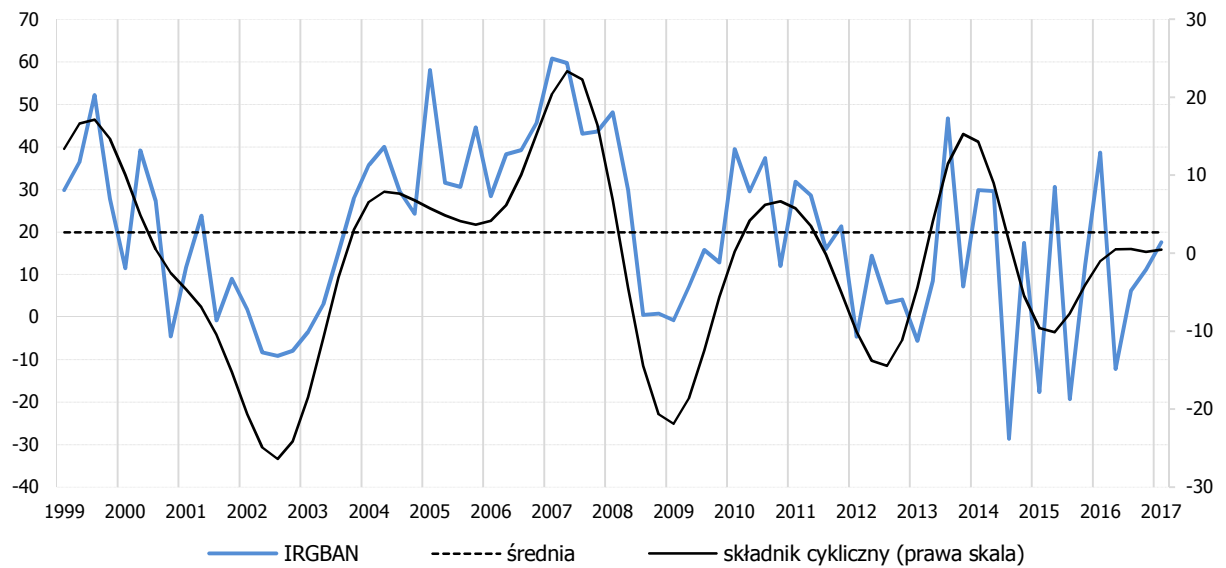
15. Wszyscy ankietowani przewidują utrzymanie się obecnego wyniku na operacjach *reverse-repo* w III kwartale 2017 r. Zdecydowana większość banków (93,8%) spodziewa się stabilizacji zysków z operacji *reverse-repo* również w długim okresie. Pozostali respondenci (6,2%) spodziewają się ich wzrostu.

16. Inflacja sięgnęła w lipcu 2017 r. poziomu 1,7% w ujęciu rocznym. Większość banków (55,6%) spodziewa się wzrostu inflacji w III kwartale 2017 r. Pozostali przewidują utrzymanie się tempa inflacji na niezmiennym poziomie lub jego spadek (po 22,2%). Inflacja znajduje się obecnie pod wpływem czynników popytowych, a zatem oczekiwania długookresowe są zorientowane na możliwy wzrost inflacji – 83,3% respondentów spodziewa się jej przyspieszenia, a 5,6% spadku. 11,1% nie spodziewa się zmiany stopy inflacji w długim okresie.

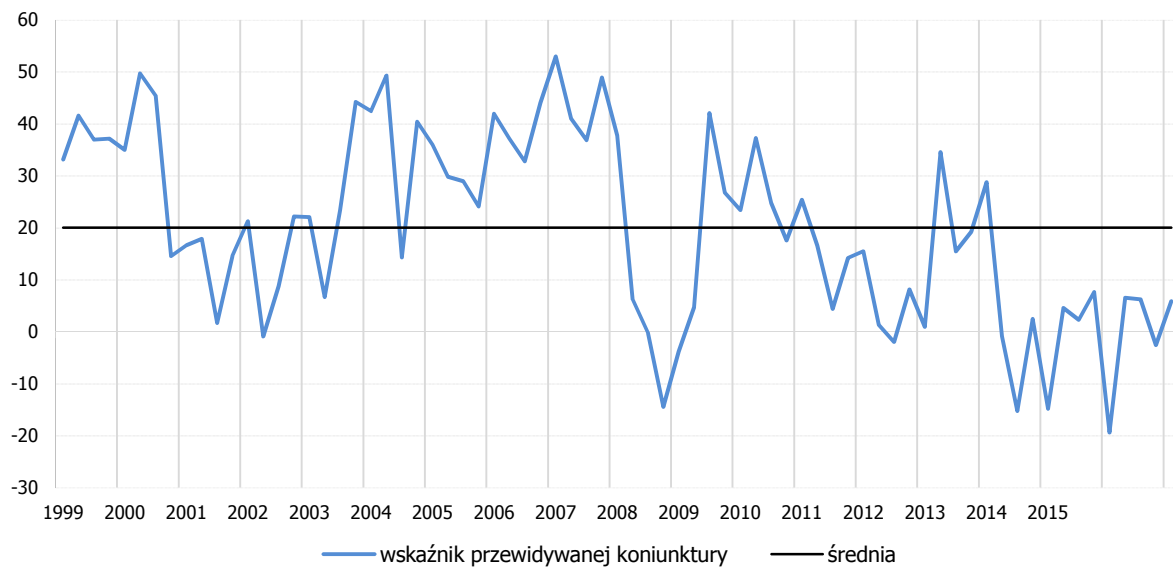
17. Prognozy dotyczące krótkookresowego kształtowania się realnej podaży pieniądza wskazują na jej wzrost (52,9%) lub stabilizację (41,2%). Wzrostu podaży w nadchodzącym roku spodziewa się 58,8% badanych, a 29,4% wskazuje na brak zmiany.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

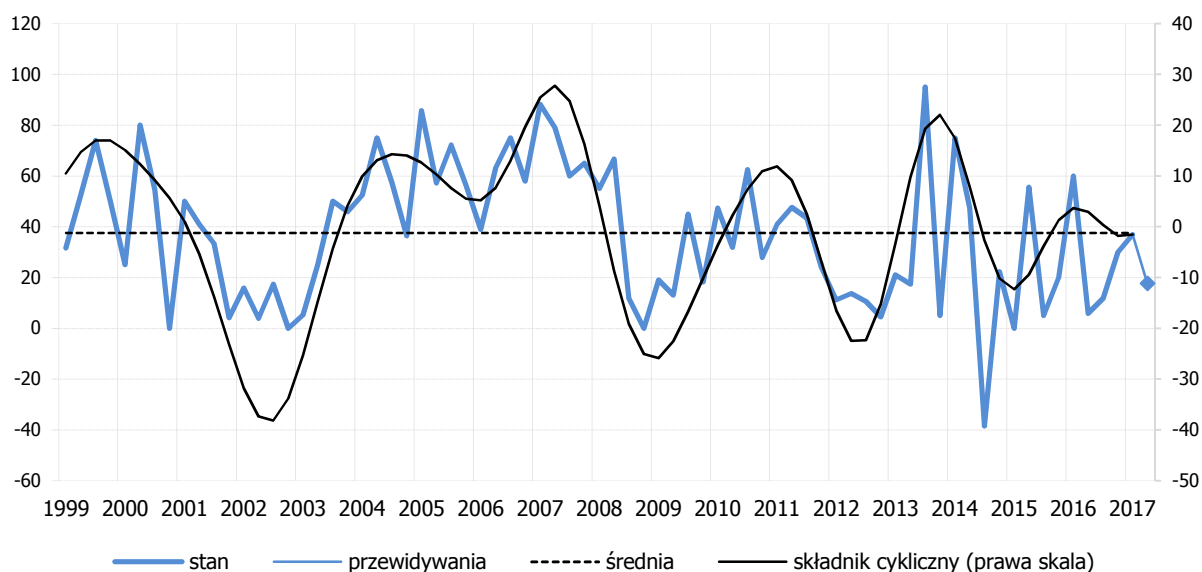
1. Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym

	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	12,2	38,7	-12,3	6,1	11,1	17,5
wskaźnik prognozowanej koniunktury	7,7	-18,4	6,5	6,3	-2,6	5,9

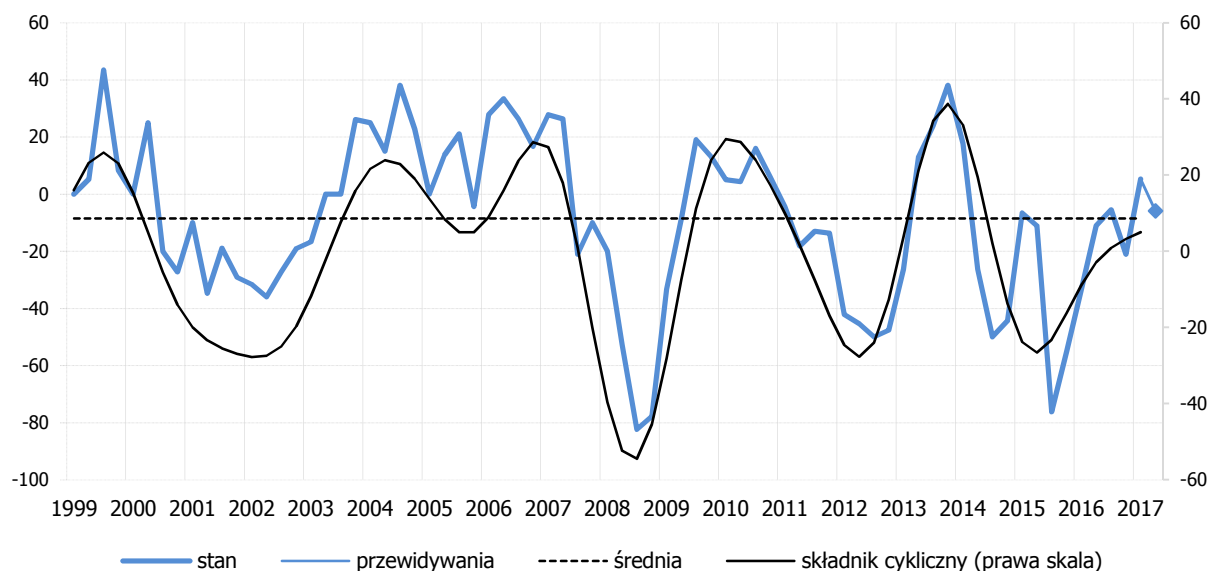

2. Wynik z działalności bankowej (netto)

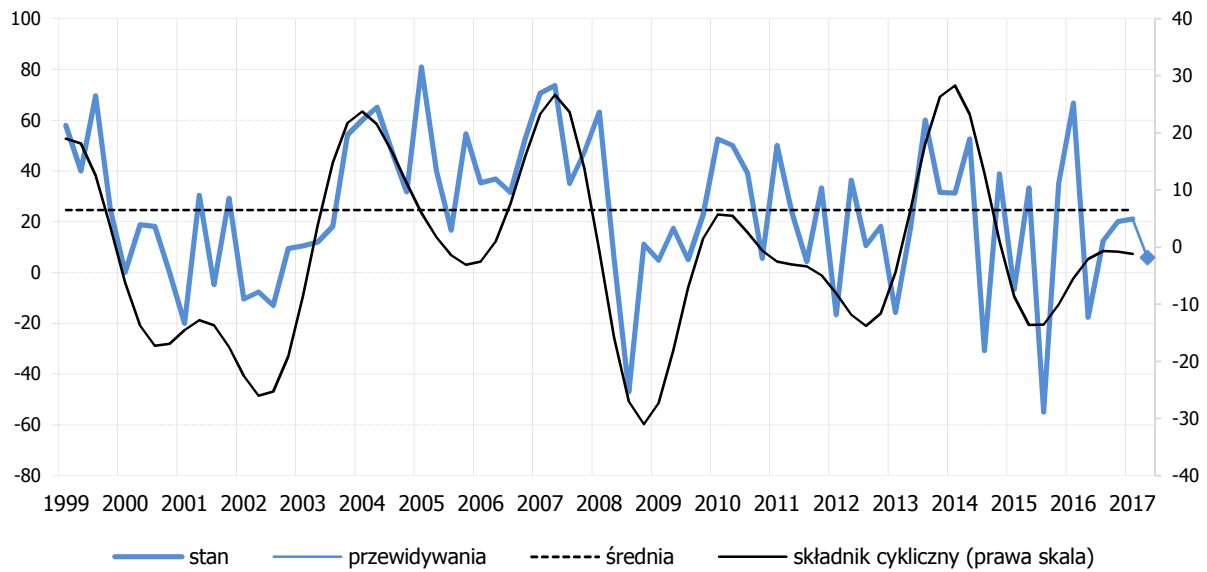
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	80,0	47,1	47,1	60,0	63,2	41,2
2. brak zmiany	0,0	11,8	17,6	10,0	10,5	35,3
3. spadek	20,0	41,2	35,3	30,0	26,3	23,5
saldo (1.-3.)	60,0	5,9	11,8	30,0	36,8	17,6

3. Warunki prowadzenia działalności bankowej

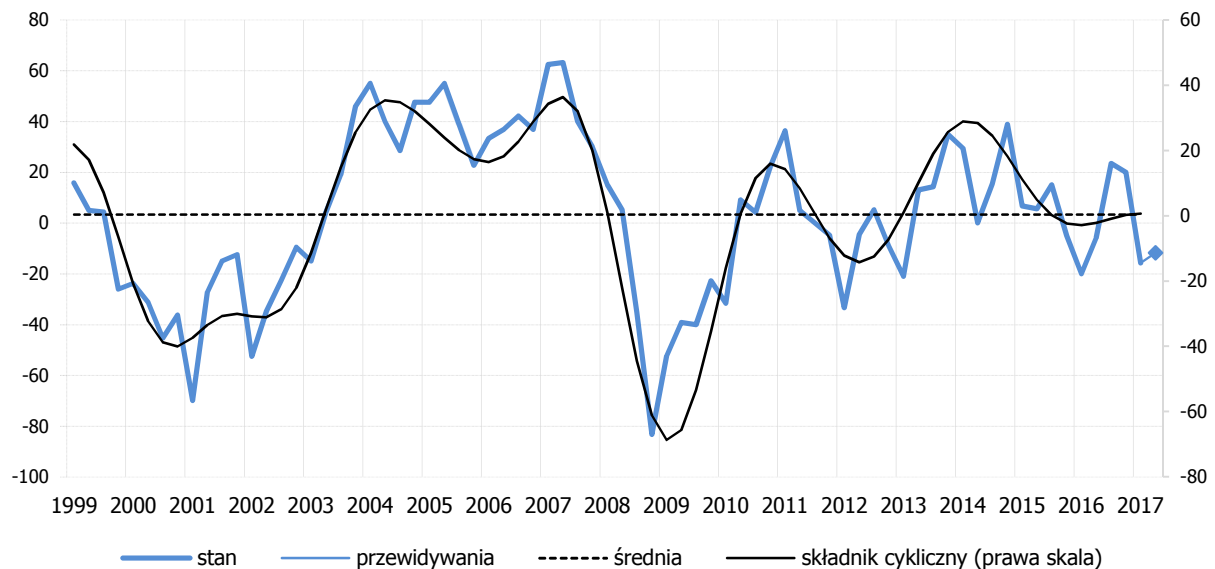
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. poprawa	0,0	5,6	5,6	5,3	15,8	11,8
2. brak zmiany	66,7	77,8	83,3	68,4	73,7	70,6
3. pogorszenie	33,3	16,7	11,1	26,3	10,5	17,6
saldo (1.-3.)	-33,3	-11,1	-5,5	-21,1	5,3	-5,9

4. Wielkość wypracowanego zysku

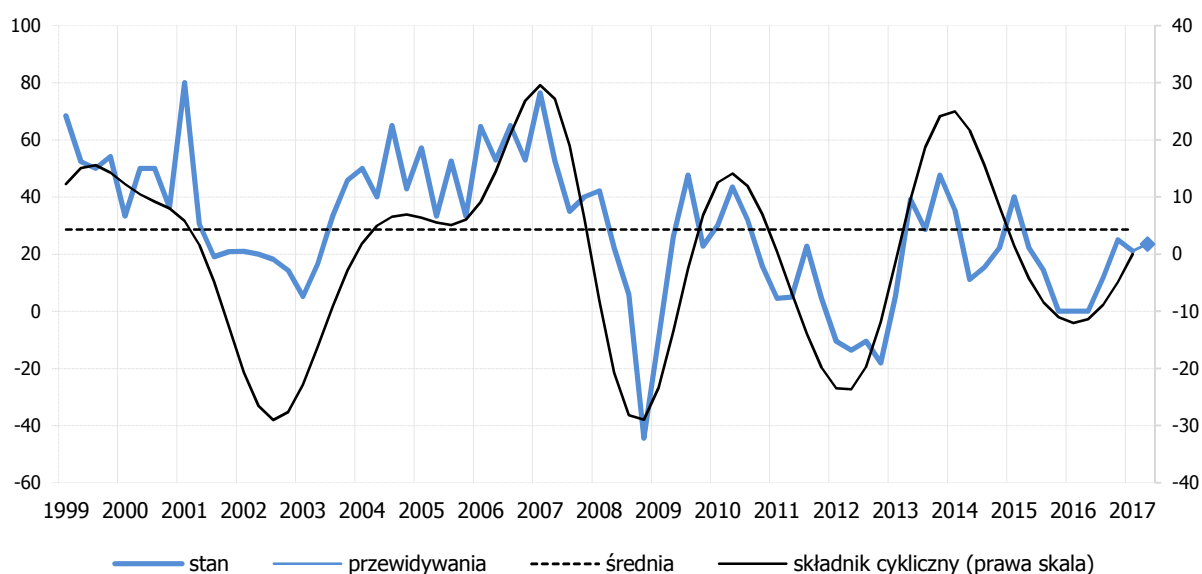
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	80,0	41,2	50,0	55,0	52,6	29,4
2. brak zmiany	6,7	0,0	12,5	10,0	15,8	47,1
3. spadek	13,3	58,8	37,5	35,0	31,6	23,5
saldo (1.-3.)	66,7	-17,6	12,5	20,0	21,1	5,9

5. Jakość portfela należności

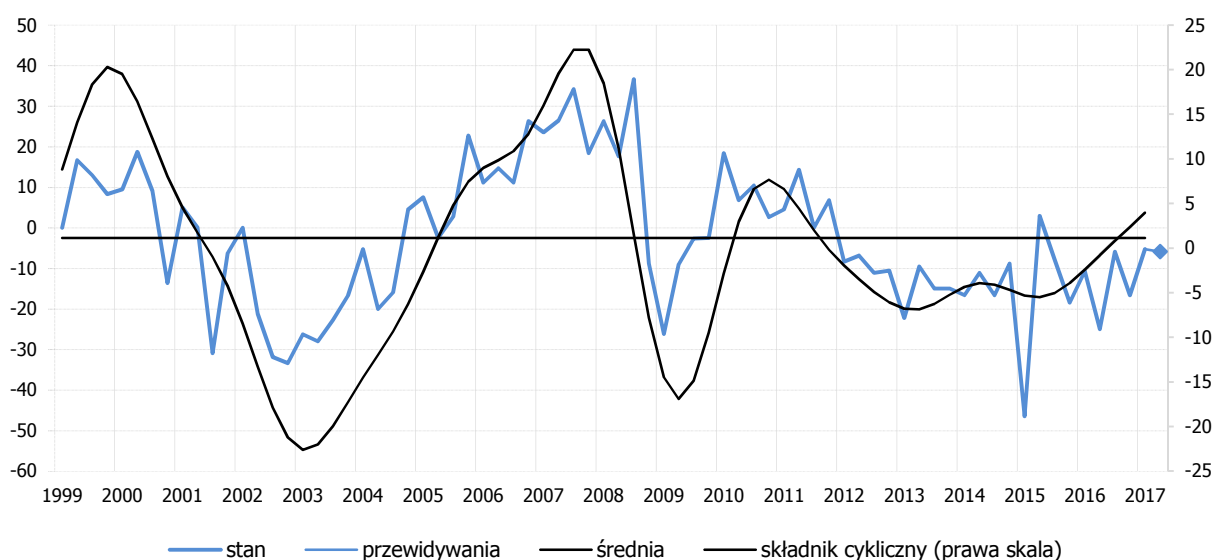
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. poprawa	20,0	17,6	41,2	35,0	21,1	5,9
2. brak zmiany	40,0	58,8	41,2	50,0	42,1	76,5
3. pogorszenie	40,0	23,5	17,6	15,0	36,8	17,6
saldo (1.-3.)	-20,0	-5,9	23,6	20,0	-15,8	-11,8

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi

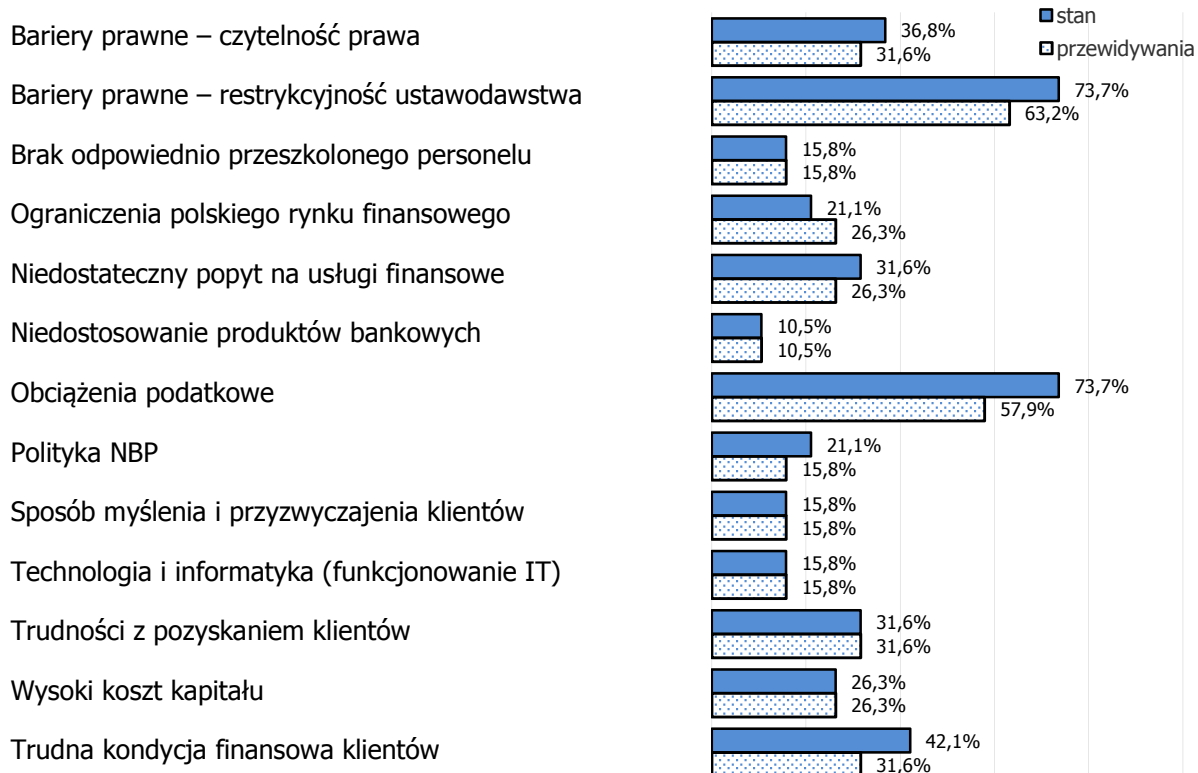
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	6,7	17,6	17,6	30,0	21,1	29,4
2. brak zmiany	86,7	64,7	76,5	65,0	78,9	64,7
3. spadek	6,7	17,6	5,9	5,0	0,0	5,9
saldo (1.-3.)	0,0	0,0	11,7	25,0	21,1	23,5

7. Wielkość zatrudnienia

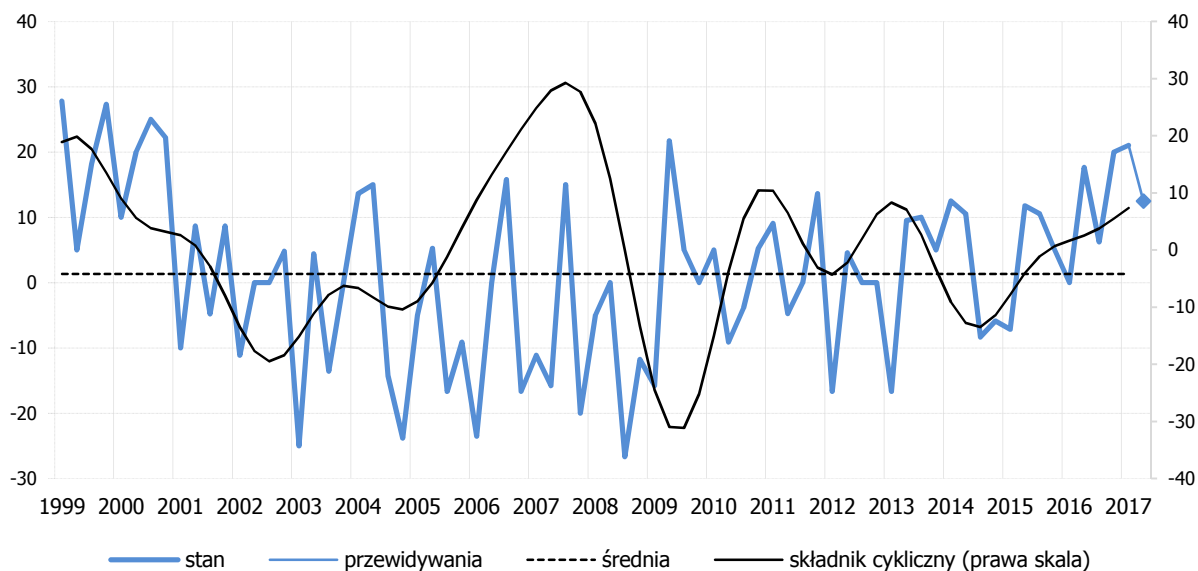

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost >2,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5 %	14,3	6,3	23,5	16,7	21,1	17,6
3. brak zmiany	50,0	37,5	41,2	38,9	52,6	58,8
4. spadek <2,5 %	35,7	56,3	35,3	38,9	21,1	17,6
5. spadek >2,5 %	0,0	0,0	0,0	5,6	5,3	5,9
saldo (1.+2.*0,5-4.*0,5-5.)	-10,7	-25,0	-5,9	-16,7	-5,3	-5,9

8. Czynniki ograniczające rozwój banków

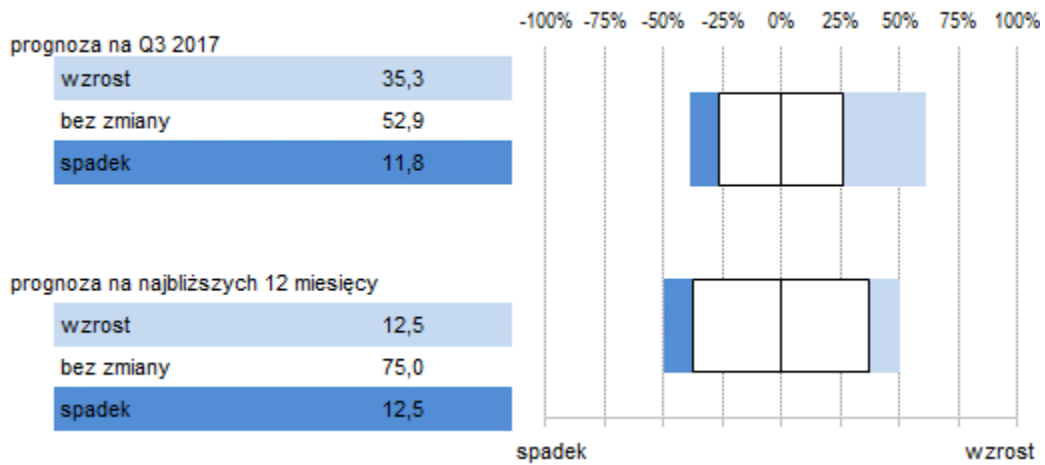

9. Inwestycje kapitałowe

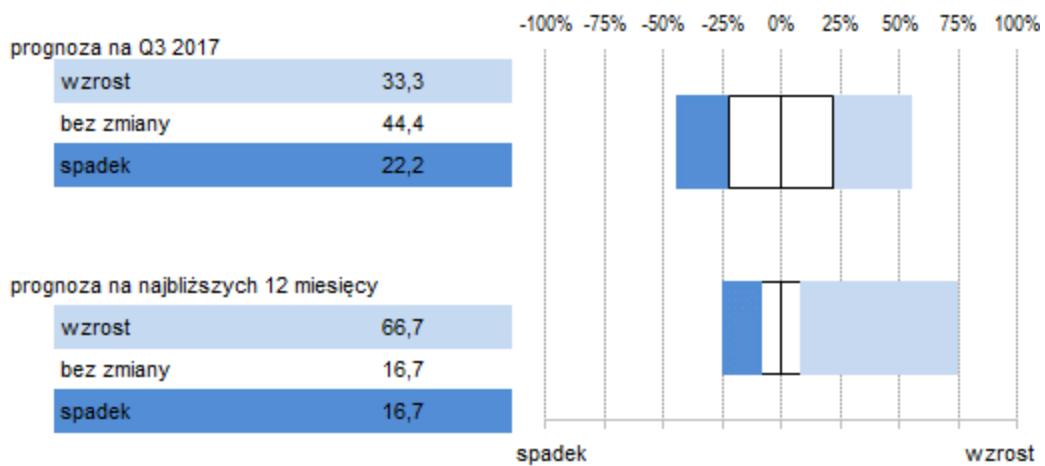

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	Q2 2017	przewidywania
1. wzrost	13,3	17,6	18,8	25,0	26,3	12,5
2. brak zmiany	73,3	82,4	68,8	70,0	68,4	87,5
3. spadek	13,3	0,0	12,5	5,0	5,3	0,0
saldo (1.-3.)	0,0	17,6	6,3	20,0	21,1	12,5

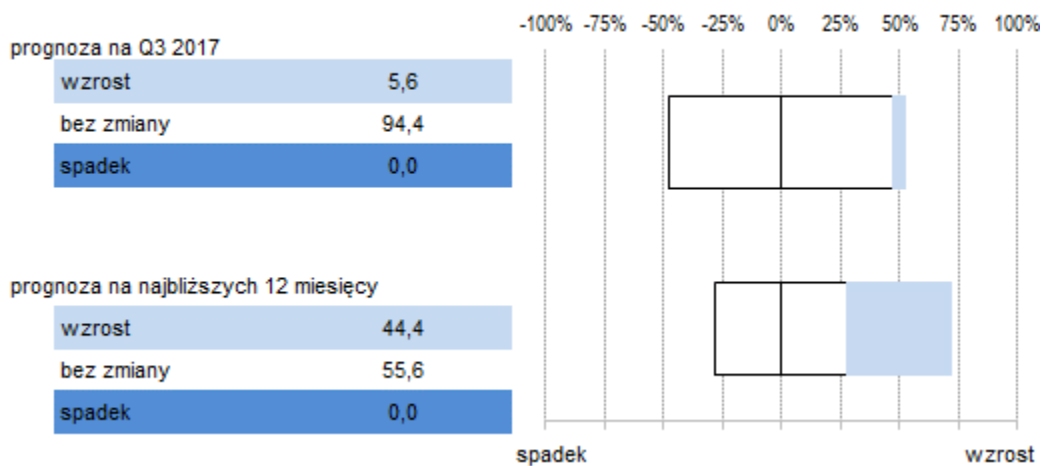
10. Spread (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów

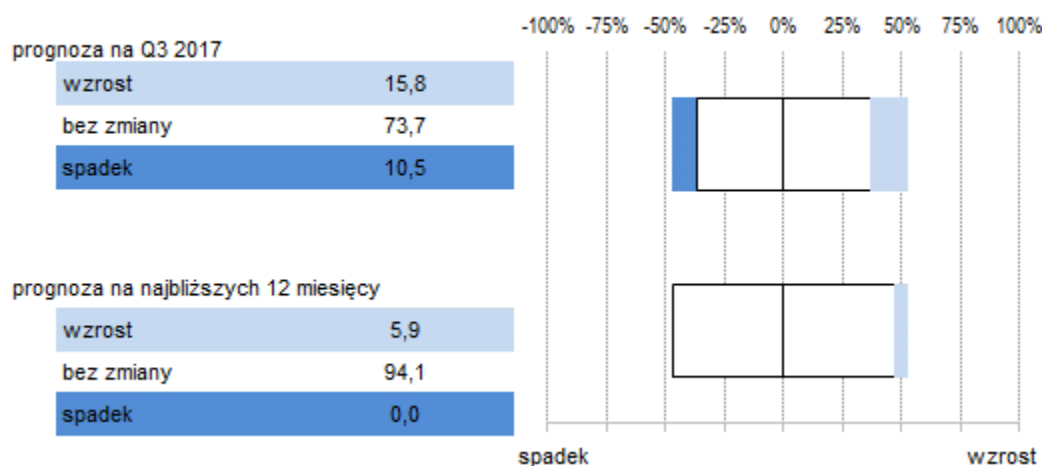
11. Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut)

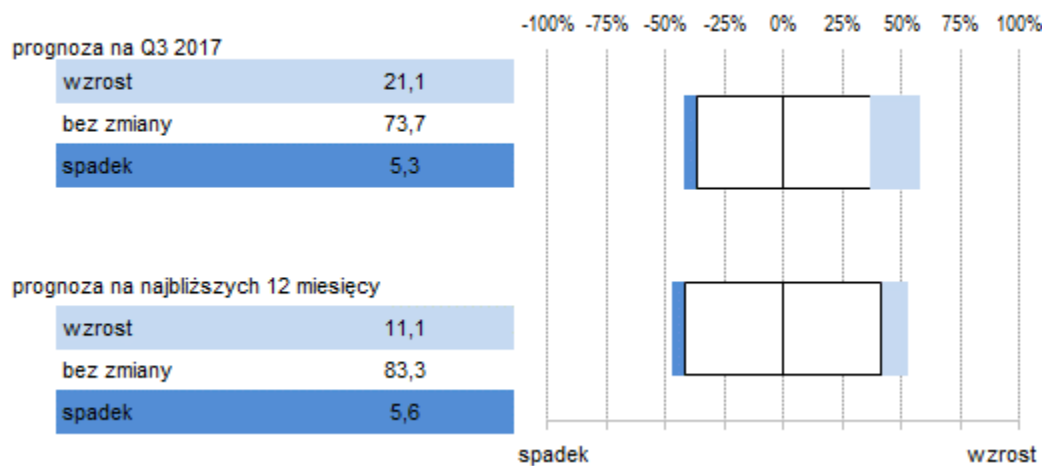
12. Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)

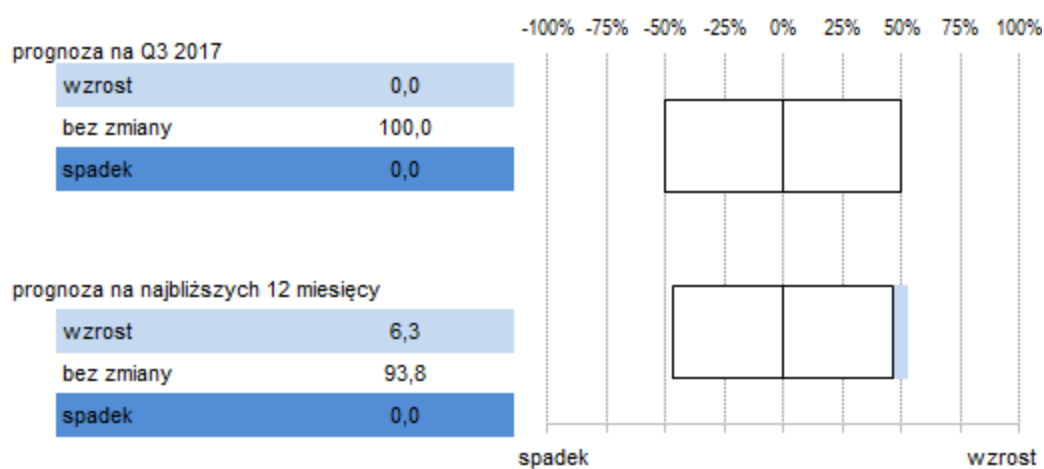
13. Ogólna sytuacja gospodarki polskiej niezależnie od sytuacji sektora finansowego

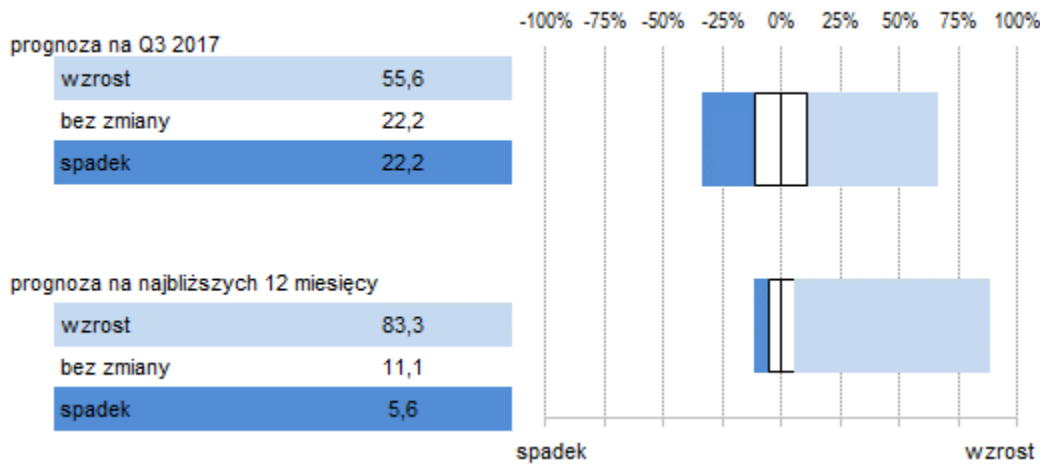
14. Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki

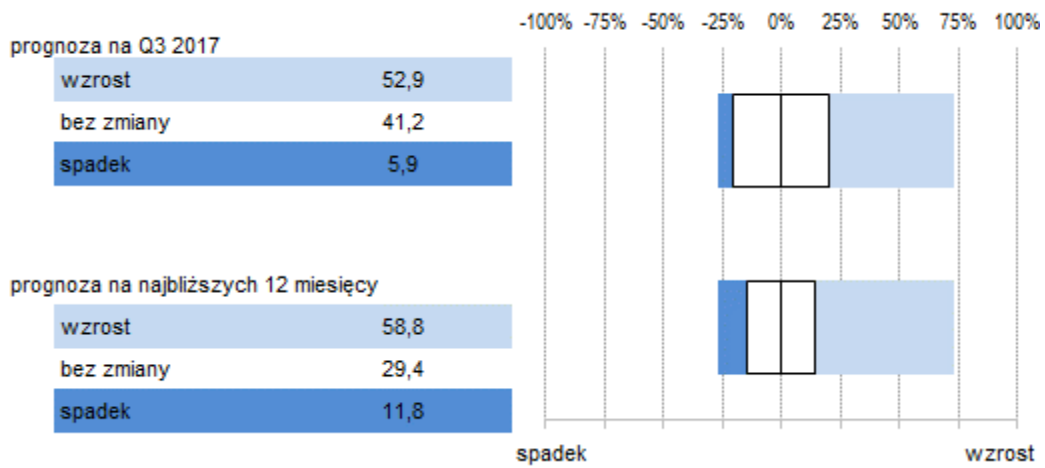
15. Wynik na operacjach *reverse-repo* (pomniejszony o *repo*)

16. Poziom inflacji

17. Realna podaż pieniądza

III. SUMMARY

In the 2nd quarter of 2017 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) increased from +11,1 pts to +17,5 pts. The result was primarily caused by an increase in the balances of the result on banking activity and of profits. The third component of the indicator, the balance of employment, contributed to the increase to a lesser degree.

According to the respondents, banks still need to handle some serious problems. The most significant ones are: tax burden, unstable legislative environment and financial situation of their customers. All the factors put together may diminish future banks' profits. Banks expect slight deterioration of banking activity to come in the next period.